

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/124/2006

CO POLACY ROBIĄ W CZASIE WOLNYM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

CO POLACY ROBIĄ W CZASIE WOLNYM

- ❖ Co trzeci Polak (32%) deklaruje, że w ciągu ostatnich pięciu lat zmniejszyła się ilość wolnego czasu, którym dysponuje. Przeciwnego zdania jest co czwarty badany (24%). Najwięcej respondentów (42%) wyraża jednak przekonanie, że ilość czasu, który mają dla siebie, pozostała bez zmian.
- ❖ Co ósma osoba (13%) twierdzi, że w ogóle nie dysponuje wolnym czasem. Mniej niż dziesięć godzin tygodniowo ma dla siebie co szósty badany (16%) i tyle samo (16%) wygospodarowuje od jedenastu do dwudziestu godzin. Co szesnasty Polak (6%) może śmiało powiedzieć, że cały swój czas ma wolny.
- ❖ Ponad połowa ankietowanych (54%) deklaruje, że w czasie wolnym ogląda telewizję albo filmy z kaset lub płyt DVD, poświęcając na to ponad dwanaście godzin tygodniowo. Czytelnicy prasy i książek, przeznaczający na to nieco więcej niż siedem godzin w tygodniu, to ponad jedna trzecia badanych (37%). Wśród spontanicznie wymienianych czynności, którymi ankietowani zajmują się w wolnym czasie, na ósmej pozycji znalazło się życie towarzyskie (18%), a na dwunastej opieka nad dziećmi i wnukami (7%) oraz kontakty z rodziną (6%).
- ❖ Prawie jedna czwarta Polaków (23%) przyznaje, że w dni powszednie nie ma w ogóle czasu dla siebie. To o 3 punkty procentowe mniej niż w 1997 roku i o 9 punktów mniej niż w roku 1994. Co dziewiąta osoba (11%) twierdzi, że ma aż za dużo wolnego czasu.
- ❖ Jedna trzecia ogółu badanych (32%) deklaruje, że zdarza im się pracować zarobkowo w soboty i niedziele. Jeśli weźmiemy pod uwagę tylko opinie respondentów pracujących zawodowo, to okazuje się, że zatrudnieni w weekendy stanowią ponad połowę z nich (59%).

Trwający sezon urlopowy skłonił nas do zajęcia się w ostatnim badaniu¹ zagadnieniami dotyczącymi czasu wolnego i sposobów jego zagospodarowania. Popularne tygodniki pisały w minionych tygodniach o tym, jak odpoczywają Polacy i przedstawiciele innych nacji, cytowały również opinie psychologów na temat tego, jaki rodzaj odpoczynku może najlepiej służyć współczesnemu człowiekowi². Postanowiliśmy również włączyć się w ten nurt i sprawdzić, jak mieszkańcy Polski postrzegają swój czas wolny. Na wstępie należy zaznaczyć, że na uzyskane odpowiedzi mogła mieć wpływ pora roku, w której prowadzone było badanie, gdyż zimowe rodzaje aktywności na pewno nieco różnią się od letnich.

IŁE POLACY MAJĄ CZASU DLA SIEBIE?

Zdajemy sobie sprawę, że trudno jest ocenić ilość czasu, jaką się dysponuje, albo określić, ile z tego czasu poświęca się na swoje ulubione zajęcia, niemniej postanowiliśmy poprosić osoby biorące udział w badaniu o podjęcie takich prób.

Zapytaliśmy na wstępie, ile mniej więcej czasu wolnego mają badani w ciągu tygodnia. Co ósma osoba (13%) stwierdziła, że w ogóle nie ma czasu dla siebie. Niemal jedna trzecia Polaków (32%) oceniła, że ich czas wolny to od jednej do dwudziestu godzin tygodniowo (czyli mniej niż trzy godziny dziennie – a wliczamy w to również weekendy). Jedna piąta ankietowanych (21%) zadeklarowała, że dysponuje ponad czterdziestoma godzinami czasu wolnego tygodniowo, przy czym w przypadku 6% ogółu można powiedzieć, że cały ich czas jest czasem wolnym (w tej kategorii znalazły się odpowiedzi stwierdzające ten fakt wprost i takie, w których podano liczbę godzin większą niż dziewięćdziesiąt).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (194) zrealizowano w dniach 1-4 lipca 2006 roku na liczącej 950 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Patrz np.: *Wyspy nicnierobienia* [w:] „Polityka”, 8 lipca 2006, *Polak na wolności* [w:] „Newsweek”, 9 lipca 2006, *Leń się na wakacjach* [w:] „Wprost”, 23 lipca 2006.

Tabela 1

Ile godzin czasu wolnego ma Pan(i) średnio w tygodniu, nie licząc nocnego snu? Chodzi o taki czas, kiedy może Pan(i) robić to, na co ma ochotę, lub po prostu odpoczywać	Pracujący zawodowo	Niepracujący zawodowo	Ogółem
	w procentach		
Nie mam wolnego czasu	17	10	13
1-10 godzin	22	11	16
11-20 godzin	22	10	16
21-30 godzin	15	14	14
31-40 godzin	11	8	9
Więcej niż 40 godzin (do 90)	5	22	15
Cały czas mam wolny (powyżej 90 godzin)	1	10	6
Trudno powiedzieć	7	15	11

Na deklarowaną ilość wolnego czasu bardzo duży wpływ ma to, czy badani pracują zawodowo. Wśród zatrudnionych aż 17% stwierdziło, że nie ma go wcale, ponad dwie piąte ma dla siebie nie więcej niż dwadzieścia godzin tygodniowo, a tylko 6% oceniło, że dysponuje ponad czterdziestoma godzinami tygodniowo. Natomiast wśród osób biernych zawodowo prawie jedna trzecia (32%) ma ponad czterdzieści wolnych godzin. W grupie czynnych zawodowo rolnicy i osoby pracujące na własny rachunek najczęściej deklarowali, że w ogóle nie mają czasu dla siebie (odpowiednio 34% i 32%).

Ilość wolnego czasu, jaką dysponują badani, zależy również od ich wieku, choć ten czynnik jest bardzo mocno powiązany z wcześniej opisanym. Osoby najstarsze (powyżej 65 roku życia), z których niewiele tylko jeszcze pracuje, najczęściej spośród wszystkich deklarowały, że cały swój czas mają dla siebie (18%) albo że mają go od czterdziestu do dziewięćdziesięciu godzin tygodniowo (31%).

Badani dobrze oceniający swoje warunki materialne stosunkowo częściej twierdzili, że mają dużo wolnego czasu, niż ci, którzy źle oceniają swoją sytuację – wśród nich z kolei wyższy od przeciętnego był odsetek niemających wolnego czasu lub mających go niewiele (patrz tabele aneksowe).

Co trzeci respondent (32%) zauważył, że w porównaniu z okresem sprzed pięciu lat zmniejszyła się ilość czasu wolnego, którym dysponuje. Jedna czwarta badanych (24%) z kolei stwierdziła, że obecnie ma więcej czasu dla siebie niż pięć lat temu. Najwięcej osób (42%) uznało jednak, że ilość ich wolnego czasu pozostała bez zmian.

Odpowiedzi respondentów znacząco różnicuje to, czy obecnie pracują czy nie. Wśród czynnych zawodowo niemal co drugi (48%) stwierdza, że obecnie ma mniej czasu dla siebie niż pięć lat temu, natomiast wśród biernych zawodowo – co piąty (19%). Powody związane z pracą są zresztą najczęściej wymieniane przez respondentów, których ilość czasu wolnego zmieniła się w ciągu ostatnich pięciu lat (o tym w dalszej części komunikatu).

Tabela 2

Czy w porównaniu z okresem sprzed pięciu lat ilość czasu wolnego, którym Pan(i) dysponuje:	Pracujący zawodowo	Niepracujący zawodowo	Ogółem
	w procentach		
- zdecydowanie się zmniejszyła	26	9	17
- raczej się zmniejszyła	22	10	15
- pozostała bez zmian	36	46	42
- raczej się zwiększyła	10	13	11
- zdecydowanie się zwiększyła	5	19	13
Trudno powiedzieć	1	3	2

Im lepiej wykształceni są badani, tym częściej odpowiadają, że zmniejszyła się ilość wolnego czasu, którym dysponują, a tym rzadziej – że nic się w tej kwestii nie zmieniło. Wśród pracujących najniższy w stosunku do przeciętnego odsetek osób, które mają dziś mniej czasu niż pięć lat temu, jest wśród rolników (ale oni z kolei najczęściej odpowiadają, że w tym względzie nic się nie zmieniło), najwyższy zaś – wśród kadry kierowniczej i inteligencji (patrz tabele aneksowe).

Osobom, które stwierdziły, że w ciągu ostatnich pięciu lat zmieniła się ilość posiadanego przez nie czasu wolnego, zadaliśmy pytanie o przyczyny tych zmian, a uzyskane odpowiedzi pogrupowaliśmy w opisanych niżej kategoriach. Wyraźnie widać, że powody te wiążą się głównie z naturalnym cyklem życiowym i – łączącym się z nim – zawodowym.

Przyczyny **zmniejszenia się** ilości czasu wolnego są związane przede wszystkim z pracą (jej podjęciem bądź zwiększaniem się ilości obowiązków) – wymienia je ponad połowa badanych, którzy ocenili, że mają mniej czasu wolnego niż przed pięcioma laty (54%), częściej mężczyźni oraz badani lepiej wykształceni. Inne powody mniejszej obecnie niż pięć lat temu ilości czasu dla siebie to rodzina (jej założenie, narodziny dziecka) – wymieniane przez 28% ankietowanych (zdecydowanie częściej przez kobiety oraz osoby

najmniej wykształcone, a także badanych w wieku od 25 do 34 lat), i nauka, którą podawało 10% respondentów (szczególnie z najmłodszej grupy wiekowej, częściej też kobiety niż mężczyźni). Na zmniejszenie ilości czasu wolnego wpływa również (zdaniem 5% badanych) wiek i stan zdrowia, który utrudnia podołanie codziennym obowiązkom.

Tabela 3

Powody zmniejszenia się ilości wolnego czasu w ciągu ostatnich pięciu lat	N=307	Powody zwiększenia się ilości wolnego czasu w ciągu ostatnich pięciu lat	N=231
Związane z pracą (podjęcie pracy, zwiększenie wymiaru obowiązków i inne)	54%	Związane ze stanem zdrowia i wiekiem (przejście na rentę, emeryturę, niemożność podejmowania się obowiązków i inne)	43%
Związane z życiem rodzinnym (narodziny dziecka, założenie rodziny i inne)	28%	Związane z pracą (brak pracy, jej utrata, zmniejszenie wymiaru obowiązków i inne)	29%
związane z nauką (podjęcie nauki, studiów, więcej zajęć, dodatkowe kursy i inne)	10%	Związane z życiem rodzinnym (usamodzielnienie się dzieci lub wnuków, ciąża lub narodziny dziecka)	16%
Związane ze stanem zdrowia i wiekiem (trudności z podołaniem obowiązkom)	5%	Związane z nauką (zakończenie edukacji, mniej zajęć)	7%
Inne	14%	Inne	12%

Badani mogli wymienić dwie przyczyny zmiany ilości wolnego czasu

Zwiększenie się ilości wolnego czasu wynika najczęściej z przyczyn związanych ze stanem zdrowia bądź wiekiem i wiąże się z rezygnacją z pracy zawodowej, a więc przejściem na rentę lub emeryturę (takie powody podało 43% badanych, przy czym – co rozumiałe – zdecydowanie wyższy ich odsetek był wśród osób powyżej 55 roku życia). Drugim ważnym czynnikiem jest utrata pracy, bezrobocie bądź zmniejszenie się wymiaru obowiązków respondenta (wymieniane przez 29% mających obecnie więcej czasu dla siebie niż pięć lat temu). Inne powody zwiększenia się ilości wolnego czasu związane są z życiem rodzinnym (usamodzielnieniem się dzieci czy wnuków lub przerwą w pracy zawodowej spowodowaną ciążą albo narodzinami dziecka) – wymieniło je 16% spośród mających więcej czasu – i z nauką, a konkretniej z jej zakończeniem bądź zmniejszeniem ilości zajęć (taki powód podało 7% z tej grupy ankietowanych).

Potwierdzenie tezy, że przyczyny zmniejszenia lub zwiększenia się ilości wolnego czasu związane są z naturalnym cyklem życiowym osób biorących udział w badaniu, znajdujemy również analizując wpływ wieku ankietowanych na ich odpowiedzi.

Tabela 4

Wiek respondentów	Czy w porównaniu z okresem sprzed pięciu lat ilość czasu wolnego, którym Pan(i) dysponuje:		
	zmniejszyła się	pozostała bez zmian	zwiększyła się
	w procentach*		
18-24 lata	54	33	12
25-34	59	25	15
35-44	36	41	23
45-54	27	45	25
55-64	9	45	44
65 lat i więcej	7	49	30

*Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Im starsi są respondenci, tym częściej odpowiadają, że obecnie mają więcej czasu dla siebie (poza grupą osób najstarszych, powyżej 64 roku życia, z których aż 49% nie zaobserwowało w tym zakresie żadnych zmian). Wśród badanych z dwóch najmłodszych grup wiekowych (od 18 do 34 roku życia) liczby osób, które odczuły zmniejszenie się ilości wolnego czasu, przekroczyły połowę, co wiąże się z wchodzeniem w okres aktywności zawodowej. Im starsi są badani, tym rzadziej deklarują, że mają obecnie mniej czasu niż przed pięcioma laty.

CZYM POLACY ZAJMUJĄ SIĘ W WOLNYM CZASIE?

Wszystkie osoby, poza tymi, które zadeklarowały, że w ogóle nie mają czasu dla siebie, zapytaliśmy, czym najczęściej się zajmują w wolnych chwilach, a także ile mniej więcej godzin tygodniowo przeznaczają na najczęściej wykonywane zajęcia. Uzyskane odpowiedzi pogrupowaliśmy w kilkanaście ogólnych kategorii zajęć, dla których obliczyliśmy średnią liczbę godzin poświęcanych na dane zajęcie (poza kategoriami wymienionymi przez mniej niż 5% ogółu badanych). Uzyskane dane należy jednak traktować z dużą ostrożnością, gdyż oszacowanie ilości czasu w tygodniu poświęcanego różnym czynnościom jest zadaniem dość trudnym. Dodatkowo (o czym już wspominaliśmy) należy brać poprawkę na to, że badanie prowadzone było latem, w związku z czym mniej osób mogło zadeklarować oglądanie telewizji, a więcej spacerów lub pracę na działce. Zapewne wyniki analogicznego badania, które realizowalibyśmy zimą, różniłyby się od obecnie uzyskanych.

Tabela 5

Zajęcia w czasie wolnym	Z tego na przykład:	Odsetek ogółu badanych*	Średnia liczba godzin**
Telewizja, filmy		54	12,3
	oglądanie telewizji - ogólnie	50	
	oglądanie konkretnych programów lub filmów w TV lub na DVD, kasetach	4	
Czytanie		37	7,3
	czytanie książek	14	
	czytanie prasy	12	
Spacery		24	8,2
Prace i obowiązki domowe		23	11,7
	sprzątanie	6	
	zakupy	5	
	gotowanie	4	
	prace remontowe i gospodarcze w domu i obejściu	3	
Hobby		21	10,6
	krzyżówki	5	
	robótki ręczne	3	
	wędkarstwo	3	
	hodowla zwierząt	3	
	majsterkowanie	2	
	motoryzacja	2	
Bierny odpoczynek		21	11,2
	sen, drzemka	4	
	nicnierobienie, leniuchowanie	3	
	odpoczynek bierny na świeżym powietrzu	3	
Odpoczynek poza domem		20	9,9
	działka, praca w ogrodzie	16	
	wyjazdy na wycieczki	2	
	wyprawy do lasu, grzybobranie	2	
Spotkania z przyjaciółmi, znajomymi		18	8,0
Sport (czynnie uprawiany)		16	6,7
Komputer i internet		11	9,1
Radio, muzyka		9	10,0
	słuchanie muzyki	5	
	słuchanie radia	3	
Opieka nad członkami rodziny		7	8,9
	opieka nad dziećmi	6	
Spotkania z rodziną, rozmowy z rodziną		6	7,7
Życie duchowe i religijne	modlitwa, medytacja, wizyty w kościele lub na cmentarzu	3	
Nauka		2	
Zdrowie i kosmetyka		2	
Rozrywki kulturalne poza domem	kino, teatr, kabaret	1	
Inne niż konkretnie wcześniej wymienione rozrywki	dyskoteka, grillowanie, piwo	2	
Inne	praca społeczna	1	

* Badani mogli wymienić do pięciu czynności, którymi zajmują się w wolnym czasie. Pełna treść pytania brzmiała: „Proszę wymienić nie więcej niż pięć czynności, którymi najczęściej zajmuje się Pan(i) w wolnym czasie, i spróbować określić, ile mniej więcej godzin tygodniowo poświęca Pan(i) każdej z nich”

** Przy kategoriach wymienianych przez mniej niż 5% badanych nie wyliczaliśmy średniej liczby godzin ze względu na zbyt małą liczebność

W wolnym czasie najwięcej osób (54%) ogląda telewizję i/lub filmy na DVD lub wideo, poświęcając temu (według swoich deklaracji) ponad dwanaście godzin tygodniowo. Warto zauważyć, że żadna z pozostałych wymienianych czynności nie uzyskała tak wysokiej średniej czasu. Odsetek telewidzów znacząco wyższy od przeciętnego jest wśród badanych w wieku powyżej 54 lat. Ponad jedna trzecia respondentów (37% ogółu – przy czym aż 70% najlepiej wykształconych, 50% mieszkańców największych miast i 48% kobiet) stwierdziła, że tygodniowo ponad siedem godzin wolnego czasu spędza na czytaniu książek lub prasy. Co czwarty badany (24%, nieco więcej niż przeciętnie – mieszkańcy średnich i dużych miast) chodzi na spacer, poświęcając na to średnio ponad osiem godzin tygodniowo. Więcej czasu, bo prawie dwanaście godzin, przeznaczonych jest na różnego rodzaju domowe zajęcia (sprzątanie, zakupy, gotowanie, drobne remonty i naprawy), które wymieniła również prawie co czwarta osoba (23% ogółu, nieco częściej kobiety niż mężczyźni, ponadto badani powyżej 54 roku życia, mieszkający w dużych i średnich miastach, dobrze oceniający swoją sytuację materialną). W czasie wolnym wiele osób również wypoczywa: biernie – wysypiając się czy po prostu beczynnie sobie siedząc (21%), lub czynnie – pracując na działce albo w ogrodzie czy urządzając sobie wycieczki, np. do lasu (20%). Inne zajęcia wykonywane w czasie wolnym to różnego rodzaju hobby (w tym rozwiązywanie krzyżówek, ręczne robótki, wędkarstwo, hodowanie zwierząt i inne), wymieniane przez 21% badanych, uprawianie sportu (16%), komputer i internet (11%), słuchanie radia lub muzyki z płyt (9%). Warto podkreślić, że na zajmowanie się sportem przeznaczają badani nieco mniej niż siedem godzin tygodniowo, a na spędzanie czasu przy komputerze – ponad dziewięć, jednak obydwie zajęcia to przede wszystkim domena ludzi młodych, ze średnim lub wyższym wykształceniem, dobrze oceniających swoje warunki materialne.

Stosunkowo mało osób wymieniło wśród zajęć czasu wolnego życie towarzyskie i rodzinne. Ze znajomymi i przyjaciółmi spotyka się mniej niż co piąty badany (18% ogółu, choć wśród najmłodszych ten odsetek jest dwa razy wyższy), przeznaczając na to osiem godzin w tygodniu, a na rozmowy i spotkania z rodziną poświęca nieco mniej niż osiem godzin tygodniowo tylko 6% ankietowanych. Nieco więcej czasu (prawie dziewięć godzin) wymaga opieka nad dziećmi lub innymi członkami rodziny (przede wszystkim wnukami), którym swój wolny czas oddaje 7% Polaków.

DYSPONOWANIE CZASEM W DNI POWSZEDNIE

Poza ogólnym określeniem ilości czasu wolnego, którym dysponują Polacy, interesowało nas, czy mają dość czasu dla siebie w dni powszednie. Było to tym ciekawsze, że podobne badania prowadziliśmy również w latach ubiegłych. Okazało się, że prawie co czwarty badany (23%) narzeka na brak wolnego czasu, przy czym co szesnasta osoba (6%) ma za mało czasu nawet na wykonanie niezbędnych prac. Najwięcej respondentów (39%, o 2 punkty więcej niż w 1997 roku i o 6 punktów więcej niż w roku 1994) zadeklarowało, że w zwykłe dni wykonują wszystkie obowiązki i pozostaje im jeszcze niewielka ilość czasu dla siebie. Ponad jedna czwarta ankietowanych (27%) stwierdziła, że czasu wystarcza im na wszystko bez specjalnego pośpiechu, a kolejne 11% - że mają go zbyt dużo (te wartości nie zmieniły się od poprzedniego pomiaru).

Tabela 6

Czy zazwyczaj w dni powszednie:	Wskazania respondentów według terminów badań			
	1992	1994	1997	2006
	w procentach			
- nie starcza Panu(i) czasu nawet na wykonanie koniecznych zajęć	6	7	5	6
- starcza Panu(i) czasu tylko na to, co musi Pan(i) zrobić, ale nie ma Pan(i) czasu wolnego dla siebie	23	25	21	17
- robi Pan(i) wszystko, co musi Pan(i) zrobić, i ma Pan(i) jeszcze trochę czasu wolnego dla siebie	36	33	37	39
- czasu starcza Panu(i) na wszystko bez specjalnego pośpiechu	22	26	27	27
- ma Pan(i) aż za dużo wolnego czasu	11	9	11	11

Podobnie jak w 1997 roku widać wyraźną różnicę w odpowiedziach osób pracujących i niepracujących zawodowo. W grupie zatrudnionych ponad jedna trzecia (35%) twierdzi, że nie ma czasu wolnego, natomiast wśród niepracujących – tylko 12%. O nadmiarze czasu wolnego mówi prawie jedna piąta biernych zawodowo (19%) i tylko 2% pracujących.

Tabela 7

Czy zazwyczaj w dni powszednie:	Pracujący zawodowo		Niepracujący zawodowo	
	1997	2006	1997	2006
	w procentach			
- nie starcza Panu(i) czasu nawet na wykonanie koniecznych zajęć	8	9	2	4
- starcza Panu(i) czasu tylko na to, co musi Pan(i) zrobić, ale nie ma Pan(i) czasu wolnego dla siebie	30	26	11	8
- robi Pan(i) wszystko, co musi Pan(i) zrobić, i ma Pan(i) jeszcze trochę czasu wolnego dla siebie	46	49	28	31
- czasu starcza Panu(i) na wszystko bez specjalnego pośpiechu	15	14	39	38
- ma Pan(i) aż za dużo wolnego czasu	1	2	20	19

Odsetek osób niemających w zwykłe dni tygodnia czasu dla siebie jest wyższy od przeciętnego wśród mężczyzn, osób w wieku od 25 do 44 lat (czyli częściej niż pozostali zaabsorbowanych pracą i życiem rodzinnym), respondentów z wyższym wykształceniem, ale też wśród badanych, którzy źle oceniają swoją sytuację materialną. Wśród tych ostatnich jednak więcej niż przeciętnie jest też osób, które mają aż za dużo czasu, podobnie jak wśród badanych najstarszych (powyżej 64 roku życia) i najslabiej wykształconych (te dwa czynniki często są ze sobą powiązane). Na brak czasu wolnego w dni powszednie narzeka prawie połowa badanych pracujących na własny rachunek (47%) i niewiele mniej (44%) rolników (patrz tabele aneksowe).

Osoby, którym doskwiera brak czasu w dni powszednie (przypomnijmy – jest to 23% ogółu), zapytaliśmy, na co przede wszystkim nie mogą sobie z tego względu pozwolić. Z wypowiedzi badanych wynika, że chcieliby mieć więcej czasu przeznaczać po prostu na odpoczynek (39% wśród deklarujących, że brak im czasu) i na sen (5%). Brakuje im również czasu na wykonywanie obowiązków domowych (13%), na spotkania z przyjaciółmi i znajomymi (13%) oraz na kontakty rodzinne (11%) i zajęcie się dziećmi (8%). Zgłaszano też brak czasu na wycieczki, zwiedzanie Polski i innych krajów (10%), rozrywki i przyjemności, takie jak wyjście do kina czy restauracji (9%), czytanie książek i prasy (7%), oglądanie telewizji (6%) czy hobby (5%). Stosunkowo dużo osób (12%) zadeklarowało też, że nie mają czasu na zajęcie się sobą, na zadbanie o siebie. Znalazły się też wypowiedzi (poniżej 5% badanych niemających czasu wolnego w dni powszednie) dotyczące aktywnej rekreacji, uprawiania sportu, nauki, ale także pracy zawodowej i – po prostu – normalnego życia.

WEEKENDOWE ZAJĘCIA

Tydzień to nie tylko dni „robocze”, ale również soboty i niedziele, które zasadniczo są wolne od pracy. Można to uznać za jedną ze zdobyczy transformacji ustrojowej, bo jeszcze w latach osiemdziesiątych wolne soboty nie były powszechne. Jak się jednak okazuje, również i dziś weekend nie dla wszystkich jest wyłącznie czasem odpoczynku, ponieważ prawie jedna trzecia Polaków (32%) przynajmniej czasami w te dni pracuje zarobkowo. Jeśli zaś weźmiemy pod uwagę tylko odpowiedzi osób czynnych zawodowo (a więc wyłączymy bezrobotnych, uczniów i studentów, emerytów, rencistów oraz niepracujących z innych powodów), to okaże się, że ponad połowie z nich (59%) zdarza się pracować w soboty i niedziele.

Tabela 8

Czy zdarza się, że pracuje Pan(i) zarobkowo w soboty i niedziele, w Pana(i) stałej pracy lub dorabiając sobie?	Pracujący zawodowo	Niepracujący zawodowo	Ogółem
	w procentach		
Tak	59	9	32
Nie	41	91	68

Odsetek badanych, którzy przynajmniej czasami pracują zarobkowo w soboty i niedziele, jest dwa razy wyższy wśród mężczyzn (43%) niż wśród kobiet (21%). Ma to swoje uzasadnienie w ogólnie niższym odsetku kobiet pracujących zawodowo³, jak również w tym, że wcześniej przechodzą one na emerytury i że ich przede wszystkim dotyczą urlopy macierzyńskie i wychowawcze. W weekendy częściej niż przeciętnie pracują osoby w wieku od 25 do 44 lat, badani mający wykształcenie co najmniej zasadnicze zawodowe i mieszkańcy miast liczących powyżej 20 tysięcy ludności. Wśród aktywnych zawodowo zdecydowanie najwięcej osób, które nie mają wszystkich sobót i niedziel wolnych, jest wśród pracujących na własny rachunek (83%), najmniej zaś – odpowiednio 36% i 37% – wśród pracowników umysłowych niższego szczebla i rolników (patrz tabele aneksowe).

³ Według danych GUS wskaźnik zatrudnienia w I kwartale 2006 r. wynosił 52,5% dla mężczyzn i 38,6% dla kobiet (patrz: *Kwartalna informacja o aktywności ekonomicznej ludności*, GUS, Warszawa, czerwiec 2006, s. 5).

Aby dokładniej zorientować się, jak wyglądają weekendy Polaków, zapytaliśmy również o to, co najczęściej robią w soboty i niedziele, jeśli nie pracują zarobkowo. Podobnie jak w pytaniu o zajęcia w czasie wolnym w ogóle, najczęściej wybieraną odpowiedzią było oglądanie telewizji (56%). Co trzeci respondent (34%) w te dni znajduje czas na rozmowę z najbliższymi – dziećmi, żoną lub mężem, innymi członkami rodziny. Podobne odsetki badanych zadeklarowały, że w soboty i niedziele w różny sposób odpoczywają: biernie – leżąc sobie lub siedząc i nie robiąc nic innego (33%), chodząc na spacer (30%) i/lub wysypiając się (29%). Mniej więcej co czwarty Polak wykorzystuje weekendy na spotkania z rodziną, znajomymi lub przyjaciółmi (26%), ale także na przegląd gazet i tygodników (24%). Co piąty chodzi w tych dniach do kościoła (21%) i/lub decyduje się na wykonanie zaległych prac domowych (20%). Pozostałe wymienione przez nas w ankiecie zajęcia cieszą się nieco mniejszą popularnością. Rozrywki kulturalne, takie jak: słuchanie muzyki i czytanie książek, wybrało odpowiednio 18% i 17% badanych, natomiast do kina, teatru czy na koncerty chodzi tylko co dwudziesta osoba (5%), a niewiele więcej (8%) ogląda filmy w domu (na DVD lub kasie wideo). Część osób aktywnie spędza weekendowy czas na świeżym powietrzu: bądź pracując na działce (17%), bądź jeżdżąc na wycieczki za miasto (11%). Co dziewiąty badany (11%) wychodzi w sobotę lub niedzielę do kawiarni, dyskoteki, pubu lub restauracji. Ponadto Polacy zajmują się w weekendy drobnymi remontami domowymi (6%) i swoimi samochodami (5%), spędzają czas przy komputerze (6%), chodzą na zawody sportowe (4%) lub poświęcają czas na naukę lub doskonalenie kwalifikacji zawodowych (3%). Należy dodać, że dla co dziewiątej osoby (11%) sobota i niedziela to dni takie same jak wszystkie, niewyróżniające się niczym szczególnym, kiedy po prostu robi się, to co zwykle.

Tabela 9

Wykaz czynności	Odsetki osób, które najczęściej wykonują wymienione czynności	Odsetki osób, które najbardziej chciałyby wykonywać wymienione czynności	Odsetki osób realizujących preferowany sposób spędzania czasu wolnego**
	w wolne soboty i niedziele*		
Oglądanie telewizji	56	27	84
Rozmowa z dziećmi, małżonkiem, rodziną – zajmowanie się życiem rodzinnym	34	24	66
Siedzenie, leżenie, odpoczywanie	33	27	56
Chodzenie na spacer	30	21	54
Wysypianie się	29	19	49
Zapraszanie krewnych, znajomych, przyjaciół lub odwiedzanie ich	26	31	36
Czytanie gazet, tygodników	24	13	69
Chodzenie do kościoła, modlitwa	21	10	74
Wykonywanie zaległych prac domowych	20	7	30
Słuchanie muzyki z radia, kaset, płyt	18	9	52
Czytanie książek	17	13	46
Praca na działce, w ogrodzie	17	11	58
Chodzenie do restauracji, pubu, kawiarni, dyskoteki	11	21	25
Wyjazdy na wycieczki za miasto	11	34	20
Poświęcanie czasu na ulubione zajęcia, hobby (inne niż konkretnie wymienione w ankiecie)	10	21	26
Oglądanie filmów z kaset wideo lub płyt DVD	8	7	45
Wykonywanie napraw, remontów w domu	6	5	29
Granie w gry komputerowe, spędzanie czasu w sieci internetowej	6	4	51
Zajmowanie się samochodem	5	4	32
Chodzenie do kina, teatru, na koncert, wystawę itp.	5	29	8
Chodzenie na zawody sportowe	4	9	19
Uczenie się, doskonalenie kwalifikacji zawodowych	3	7	10
Robienie tego, co zawsze; sobota i niedziela nie różnią się od innych dni	11	8	52
Inne zajęcia	4	5	26

*W obu pytaniach respondenci mogli wybrać do pięciu odpowiedzi. Pełna treść pytań brzmiała: „Co Pan(i) najczęściej robi / najbardziej chciał(a)by robić w wolne soboty i niedziele, jeśli Pan(i) nie pracuje zarobkowo?”

**Wskaźniki realizacji preferowanego sposobu spędzania wolnego czasu uzyskano z korelacji obu pytań

Interesujące są wyniki porównania deklaracji dotyczących tego, co badani najczęściej robią, i tego, co najbardziej chcieliby robić w wolne soboty i niedziele (w tabeli wyłuszczone najbardziej znaczące różnice). Okazuje się, że zdecydowanie więcej osób, niż robi to obecnie, chciałoby uczestniczyć w różnego typu rozrywkach kulturalnych (29% wobec 5%, które to robią), wyjeżdżać na wycieczki (34% wobec 11%), móc się zajmować swoim hobby (21% wobec 10%) czy chodzić na zawody sportowe (9% wobec 4%). Więcej badanych, niż czyni to obecnie, pragnęłoby też móc poświęcać czas na spotkania ze znajomymi i rodziną oraz wyjścia do kawiarni czy dyskoteki, ale też na naukę i doskonalenie zawodowe. Jak jednak zauważyła Macieja Falkowska, opracowując wyniki poprzedniego badania poświęconego czasowi wolnemu Polaków, nierealizowanie wymarzonych sposobów spędzania wolnego czasu niekoniecznie musi mieć związek z brakiem możliwości w tym zakresie⁴. Może być tak, że więcej osób twierdzi, iż chciałoby spędzać swój czas wolny poza domem, ponieważ aktywny wypoczynek stoi wyżej w hierarchii wartości deklaracyjnych niż siedzenie w domu.

Z kolei znacznie mniej ankietowanych, niż robi to obecnie, chciałoby w weekendy oglądać telewizję, zajmować się zaległymi pracami domowymi, chodzić do kościoła czy słuchać muzyki.

Obliczyliśmy również, jaki odsetek osób, które chciałyby w weekendy zajmować się danymi czynnościami, zadeklarował, że się nimi zajmuje. Największa zgodność występuje w przypadku telewizji (ogląda ją 84% spośród chcących to robić), życia religijnego (74%), czytania gazet i tygodników (69%) oraz rozmów z najbliższymi członkami rodziny (66%). Również ponad połowa spośród chcących pracować na działce lub w ogrodzie, po prostu odpoczywać, chodzić na spacer, słuchać muzyki i spędzać czas przy komputerze deklaruje, że faktycznie to robi. Zgodność upragnionego i realizowanego trybu spędzania czasu wolnego występuje również w przypadku ponad połowy osób, które w soboty i niedziele chciałyby po prostu robić to, co zwykle.

Jeśli chodzi o zajęcia preferowane przez różne grupy społeczne, to można zauważyć, że w weekendy więcej kobiet niż mężczyzn podtrzymuje kontakty rodzinne i towarzyskie, czyta książki i gazety, chodzi na spacer i do kościoła, a także zajmuje się pracami domowymi. Mężczyźni z kolei częściej wybierają (zarówno wśród czynności preferowanych,

⁴ M. Falkowska, *Czas wolny i orientacje kulturalne Polaków* [w:] „Wartości, praca, zakupy... O stylach życia Polaków”, red. M. Falkowska, CBOS, Warszawa 1997, s. 198.

jak i realizowanych) sen i odpoczynek, odwiedzanie kawiarni, pubów i dyskotek, spędzanie czasu przy komputerze i na zawodach sportowych, a także remonty i naprawy domowe oraz zajmowanie się samochodem.

Wiek różnicuje także to, czym badani zajmują się w weekendy. Ze względu na sposób ich spędzania wyróżniają się najmłodszy respondenci (od 18 do 24 roku życia), którzy częściej niż pozostali wybierają sen, ale też słuchanie muzyki, bywanie w kawiarniach i dyskotekach, kinach i teatrach, a także gry komputerowe, odwiedzanie sieci internetowej oraz naukę. Badani starsi (od 55 do 64 i powyżej 64 roku życia) na ogół częściej wybierają spokojny odpoczynek, lekturę czasopism, oglądanie telewizji i chodzenie do kościoła. Wśród najstarszych (mających 65 lat i więcej) dwa razy wyższy od przeciętnego jest też odsetek osób, których soboty i niedziele nie różnią się od pozostałych dni tygodnia. Respondenci najczęściej angażujący się w życie rodzinne i towarzyskie, obarczeni obowiązkami domowymi, ale też częściej niż inni wyjeżdżający na wycieczki za miasto to z kolei trzydziesto- i czterdziestolatkowie.

Tym, co najbardziej różnicuje sposoby spędzania wolnego czasu, jest chyba jednak wykształcenie: im lepiej badani są wykształceni, tym rzadziej deklarują, że w soboty i niedziele biernie odpoczywają, oglądają telewizję, chodzą do kościoła lub robią to, co w dni powszednie, a tym częściej – że czytają książki i czasopisma, chodzą do kawiarni, restauracji czy pubu, na zawody sportowe, jeżdżą na wycieczki za miasto, a także spotykają się ze znajomymi, przyjaciółmi i rodziną.

Większość opisanych trendów, wyłączając te dotyczące odpoczynku, snu, obowiązków domowych i spędzania weekendów tak jak innych dni tygodnia, przyjmuje bardzo podobny obraz również w przypadku wyboru czynności preferowanych, nie tylko realizowanych (patrz tabele aneksowe).

Można zauważyć, że odpowiedzi uzyskane przez nas na pytanie, w którym badani sami spontanicznie wymieniali swoje zajęcia czasu wolnego (patrz s. 6), dość mocno różnią się od odpowiedzi wybranych przez respondentów z przedstawionej listy w pytaniu o czynności najczęściej wykonywane w soboty i niedziele, choć w obu wypadkach oglądanie telewizji dominuje jako zajęcie najczęściej przywoływane. W odpowiedziach na pytanie „otwarte” rysuje się obraz Polaka, który jest raczej samotnikiem (życie towarzyskie znalazło się dopiero w połowie listy sporządzonej przez nas na podstawie tych odpowiedzi, życie rodzinne zaś – prawie na jej końcu). W pytaniu „zamkniętym”, dotyczącym weekendowych aktywności, spotkania z rodziną i przyjaciółmi znalazły się o wiele wyżej w hierarchii.

Wyjaśnienie tych różnic może być dwojakie: albo weekend faktycznie jest czasem, kiedy następuje nasilenie się życia rodzinnego i towarzyskiego, albo w spontanicznych wypowiedziach część badanych nie brała pod uwagę czasu spędzanego z rodziną, traktując go jako oczywisty element życia codziennego bądź obowiązek, niekojarzony z czasem wolnym.

Powoli, ale systematycznie maleje liczba osób, którym w dni powszednie brakuje czasu dla siebie. Co prawda przybyło osób twierdzących, że w ciągu ostatnich pięciu lat zmniejszyła się ilość wolnego czasu, którym dysponują, jednak powody takiego stanu rzeczy są związane przede wszystkim z naturalnym rytmem życia i podejmowaniem pracy zawodowej bądź zakończeniem jej. O wzroście tempa życia wspominali tylko nieliczni badani. Nie można jednak zapominać, że kompletny brak paru godzin dla siebie w ciągu tygodnia odczuwa prawie co ósmy Polak (13%). Niemożność zaspokojenia takich potrzeb jak: (poza odpoczynkiem) przede wszystkim życie rodzinne i towarzyskie, a także różnego typu rozrywki kulturalne i po prostu zadbanie o siebie, niewątpliwie negatywnie wpływa na jakość życia. W tym kontekście zmniejszanie się odsetka osób, którym brakuje wolnego czasu, należy przyjmować z satysfakcją. Prawdopodobnie i ten czynnik ma wpływ na obserwowane rosnące zadowolenie Polaków z życia⁵.

Opracowała

Joanna LEWANDOWSKA

⁵ Patrz komunikat CBOS, *Poziom satysfakcji życiowej Polaków w latach 1994-2005*, styczeń 2006 (oprac. B. Wciórka).

A N E K S

Tabela 1. Ile godzin czasu wolnego ma Pan(i) średnio w tygodniu, nie licząc nocnego snu? Chodzi o taki czas, kiedy może Pan(i) robić to, na co ma ochotę, lub po prostu odpoczywać. 0 - brak czasu wolnego; 1 - 1-10 godzin; 2 - 11-20 godzin; 3 - 21-30 godzin; 4 - 31-40 godzin; 5 - 41-90 godzin; 6 - cały czas wolny (i powyżej 90 godzin); 7 - Trudno powiedzieć

	(%)								
	0	1	2	3	4	5	6	7	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	13	16	16	14	9	15	6	11	941
Płeć									
Meżczyźni	15	14	17	14	9	15	6	11	445
Kobiety	12	18	14	15	10	15	6	12	497
Wiek									
18-24 lat	9	19	16	19	12	13	3	8	146
25-34	16	20	20	14	13	8	0	9	166
35-44	20	22	20	14	10	6	1	7	137
45-54	14	20	19	16	6	10	4	12	199
55-64	12	11	12	19	11	20	7	9	124
65 lat i więcej	7	6	6	6	5	31	18	21	168
Miejsce zamieszkania									
Wieś	20	14	16	13	6	11	6	14	351
Miasto do 20 tys.	11	15	15	15	10	18	5	11	127
20-100 tys.	8	16	16	13	11	21	3	12	184
101-500 tys.	7	20	15	18	12	15	6	6	167
501 tys.i więcej mieszk.	9	20	13	16	12	10	11	11	113
Wykształcenie									
Podstawowe	13	9	10	11	7	22	11	16	279
Zasadnicze zawodowe	15	17	16	16	10	12	4	10	241
Średnie	12	23	17	15	10	11	3	8	322
Wyższe	11	16	25	15	11	10	2	11	100
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	11	26	24	13	16	6	1	4	57
Prac.umysł.niż.szczebla	14	29	27	9	8	8	1	5	83
Pracownicy fiz.- umysł.	10	26	23	22	12	2	1	5	87
Robotnicy wykwalifikowani	16	16	21	14	10	7	1	15	84
Robotnicy niewykwalifik.	11	20	13	25	19	8	0	3	41
Rolnicy	34	21	21	9	0	2	0	13	50
Pracujący na własny rach.	32	10	19	14	23	3	0	0	28
Bierni zawodowo									
Renciści	11	11	6	8	12	29	9	15	99
Emeryci	8	7	10	12	5	28	13	16	201
Uczniowie i studenci	3	17	17	28	12	15	0	8	44
Bezrobotni	15	14	10	14	8	15	9	15	111
Gospodynie domowe i inni	11	17	10	19	9	10	9	14	56
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	16	27	23	11	12	6	1	5	128
spółce właścicieli	13	23	28	11	18	5	0	3	64
prywatnych i państwa	16	19	19	19	13	5	1	7	191
sekt. pryw. poza rolnict.	33	20	24	9	0	3	0	11	45
prywatnym gosp. rolnym									
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	16	23	14	15	3	15	4	10	109
301-500	10	20	16	18	12	12	4	10	129
501-900	8	16	13	14	13	17	11	8	233
901-1200	8	20	15	11	15	20	3	8	81
Powyżej 1200 zł	2	12	28	15	12	14	8	9	64
Ocena własnych war. mater.									
Złe	16	19	12	14	7	13	5	14	264
Średnie	14	15	16	16	10	15	4	11	411
Dobre	10	17	19	12	11	15	8	9	265
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	11	10	18	12	5	19	7	17	83
Raz w tygodniu	15	18	18	15	10	12	5	8	455
1-2 razy w miesiącu	11	16	11	15	11	16	7	12	142
Kilka razy w roku	10	17	13	17	7	15	5	15	150
W ogóle nie uczestniczy	14	15	12	10	10	17	7	15	111
Poglądy polityczne									
Lewica	6	17	15	18	13	15	8	8	125
Centrum	15	17	17	13	10	11	5	10	269
Prawica	13	16	18	15	10	16	4	7	295
Trudno powiedzieć	14	15	11	12	6	15	7	19	250

Tabela 2. Czy w porównaniu z okresem sprzed pięciu lat ilość czasu wolnego, którym Pan(i) dysponuje:
 1 - zdecydowanie się zmniejszyła; 2 - raczej się zmniejszyła; 3 - pozostała bez zmian;
 4 - raczej się zwiększyła; 5 - zdecydowanie się zwiększyła

						(%)	
	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	17	15	42	11	13	2	950
Płeć							
Mężczyźni	17	16	45	11	9	2	448
Kobiety	17	15	39	13	16	1	502
Wiek							
18-24 lat	30	24	33	6	6	2	147
25-34	36	23	25	9	6	1	166
35-44	15	21	41	17	6	1	138
45-54	13	14	45	12	13	2	200
55-64	2	7	45	15	29	1	126
65 lat i więcej	3	4	59	12	18	3	172
Miejsce zamieszkania							
Wieś	14	13	49	11	10	3	354
Miasto do 20 tys.	18	18	38	13	12	0	127
20-100 tys.	19	13	37	10	18	3	187
101-500 tys.	20	20	34	12	14	1	169
501 tys.i więcej mieszk.	15	20	40	13	12	0	113
Wykształcenie							
Podstawowe	10	7	51	11	17	4	282
Zasadnicze zawodowe	13	14	48	12	11	2	243
Średnie	23	22	33	11	10	1	325
Wyższe	23	23	28	12	13	1	100
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	35	24	26	10	4	1	57
Prac.umysł.niż.szczębła	26	28	27	8	10	1	83
Pracownicy fiz.- umysł.	30	26	24	14	6	0	87
Robotnicy wykwalifikowani	29	15	43	9	1	2	84
Robotnicy niewykwalifik.	28	20	37	9	6	0	41
Rolnicy	2	19	65	11	0	3	50
Pracujący na własny rach.	26	20	51	3	0	0	28
Bierni zawodowo							
Renciści	5	8	53	8	24	2	101
Emeryci	2	7	52	16	21	2	207
Uczniowie i studenci	34	21	33	7	0	5	45
Bezrobotni	12	12	41	12	19	4	111
Gospodynie domowe i inni	17	11	29	21	19	3	56
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	24	25	28	16	6	0	128
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	30	14	43	4	6	3	64
sekt. pryw. poza rolnict.	31	25	32	7	4	0	191
prywatnym gosp. rolnym	2	19	63	14	0	2	45
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	19	12	38	18	11	2	109
301-500	20	19	36	10	15	1	130
501-900	14	14	42	13	16	1	234
901-1200	15	10	39	17	19	1	82
Powyżej 1200 zł	16	12	42	14	16	0	65
Ocena własnych war. mater.							
Złe	16	14	39	14	13	4	267
Średnie	13	15	48	11	12	2	414
Dobre	23	19	35	11	13	0	268
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	10	13	53	7	17	0	85
Raz w tygodniu	15	17	43	12	12	2	456
1-2 razy w miesiącu	24	11	33	14	15	4	144
Kilka razy w roku	18	18	37	13	11	3	152
W ogóle nie uczestniczy	18	14	45	9	13	1	112
Poglądy polityczne							
Lewica	20	20	33	11	14	1	125
Centrum	19	16	38	12	12	2	271
Prawica	15	19	41	12	13	1	299
Trudno powiedzieć	15	9	50	10	12	4	254

Tabela 3. Czy zazwyczaj w powszednie dni tygodnia:

1 - nie starcza Panu(i) czasu nawet na wykonanie koniecznych zajęć; 2 - starcza Panu(i) czasu tylko na to, co musi Pan(i) zrobić, ale nie ma Pan(i) czasu wolnego dla siebie; 3 - robi Pan(i) wszystko, co musi Pan(i) zrobić i ma Pan(i) jeszcze trochę czasu wolnego dla siebie; 4 - czasu starcza Panu(i) na wszystko bez specjalnego pośpiechu; 5 - ma Pan(i) aż za dużo wolnego czasu

(%)

	1	2	3	4	5	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	6	17	39	27	11	946
Płeć						
Mężczyźni	6	20	38	26	9	448
Kobiety	6	13	40	28	13	498
Wiek						
18-24 lat	6	17	53	17	7	147
25-34	12	27	45	15	1	166
35-44	8	27	44	15	6	138
45-54	6	16	45	26	7	198
55-64	3	6	31	50	9	125
65 lat i więcej	0	5	17	42	36	171
Miejsce zamieszkania						
Wieś	7	18	42	21	13	353
Miasto do 20 tys.	7	16	34	35	7	127
20-100 tys.	5	15	39	27	13	185
101-500 tys.	6	16	39	28	10	168
501 tys.i więcej mieszk.	5	16	36	34	8	113
Wykształcenie						
Podstawowe	4	9	28	33	25	281
Zasadnicze zawodowe	7	20	38	29	6	243
Średnie	6	18	47	24	6	322
Wyższe	9	21	50	17	3	99
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	13	24	55	7	1	57
Prac.umysł.niż.szczebła	7	23	56	12	1	83
Pracownicy fiz.- umysł.	10	25	52	13	0	86
Robotnicy wykwalifikowani	8	24	42	22	3	84
Robotnicy niewykwalifik.	11	20	47	12	10	41
Rolnicy	4	40	45	11	0	50
Pracujący na własny rach.	14	33	40	13	0	27
Bierni zawodowo						
Renciści	3	4	27	43	23	101
Emeryci	1	5	24	45	25	206
Uczniowie i studenci	11	7	61	21	0	45
Bezrobotni	3	15	37	30	14	111
Gospodynie domowe i inni	8	15	28	36	13	56
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	9	23	53	13	2	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	10	30	45	15	0	64
sekt. pryw. poza rolnict.	11	25	46	17	1	189
prywatnym gosp. rolnym	4	39	49	8	0	45
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	8	26	33	19	14	109
301-500	7	16	43	27	7	129
501-900	4	11	41	31	13	234
901-1200	0	13	37	38	12	82
Powyżej 1200 zł	8	14	39	26	13	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	8	18	34	28	13	265
Średnie	5	17	39	28	10	413
Dobre	7	14	44	25	11	267
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	7	15	25	34	20	84
Raz w tygodniu	7	16	41	27	9	453
1-2 razy w miesiącu	4	18	43	25	10	144
Kilka razy w roku	7	16	39	28	9	152
W ogóle nie uczestniczy	5	16	37	22	20	112
Poglądy polityczne						
Lewica	3	13	50	28	7	125
Centrum	7	22	36	25	10	270
Prawica	7	14	42	26	10	298
Trudno powiedzieć	5	15	34	30	16	252

Tabela 4. Czy zdarza się, że pracuje Pan(i) zarobkowo w soboty i niedziele, w Pana(i) stałej pracy lub dorabiając sobie?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	32	68	940
Płeć			
Mężczyźni	43	57	442
Kobiety	21	79	497
Wiek			
18-24 lat	39	61	144
25-34	50	50	166
35-44	44	56	136
45-54	37	63	197
55-64	15	85	125
65 lat i więcej	3	97	170
Miejsce zamieszkania			
Wies	28	72	350
Miasto do 20 tys.	25	75	125
20-100 tys.	37	63	185
101-500 tys.	35	65	168
501 tys. i więcej mieszk.	37	63	111
Wykształcenie			
Podstawowe	12	88	280
Zasadnicze zawodowe	42	58	241
Średnie	38	62	320
Wyższe	41	59	99
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	58	42	57
Prac.umysł.niż.szczebła	36	64	82
Pracownicy fiz.- umysł.	69	31	86
Robotnicy wykwalifikowani	68	32	81
Robotnicy niewykwalifik.	73	27	40
Rolnicy	37	63	50
Pracujący na własny rach.	83	17	27
Bierni zawodowo			
Renciści	7	93	100
Emeryci	4	96	205
Uczniowie i studenci	20	80	45
Bezrobotni	18	82	110
Gospodynie domowe i inni	10	90	56
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	49	51	127
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	61	39	63
sekt. pryw. poza rolnict.	74	26	188
prywatnym gosp. rolnym	39	61	45
Dochody na jedną osobę			
Do 300 zł	36	64	106
301-500	33	67	130
501-900	31	69	233
901-1200	19	81	82
Powyżej 1200 zł	35	65	64
Ocena własnych war. mater.			
Złe	28	72	262
Średnie	32	68	411
Dobre	33	67	265
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	15	85	84
Raz w tygodniu	27	73	451
1-2 razy w miesiącu	35	65	143
Kilka razy w roku	43	57	150
W ogóle nie uczestniczy	42	58	112
Poglądy polityczne			
Lewica	35	65	124
Centrum	38	62	270
Prawica	29	71	292
Trudno powiedzieć	26	74	253

Tabela 5. Co Pan(i) najczęściej robi w wolne soboty i niedziele, jeśli Pan(i) nie pracuje zarobkowo?
 1 - Wypiąm się; 2 - Siedzę, leżę, odpoczywam; 3 - Rozmawiam z dziećmi, małżonkiem, rodziną - zajmuję się życiem rodzinnym; 4 - Bawię się, chodzę do kawiarni, pubu, restauracji, na dyskotekę; 5 - Czytam gazety, tygodniki; 6 - Czytam książki; 7 - Słucham muzyki z radia, kaset, płyt; 8 - Oglądam TV; 9 - Oglądam filmy z kaset wideo lub płyt DVD

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Liczba osób Ogółem	29	33	34	11	24	17	18	56	7
Płeć									
Mężczyźni	33	35	30	14	21	12	18	57	9
Kobiety	26	30	38	8	27	22	17	55	6
Wiek									
18-24 lat	44	32	13	42	18	18	40	41	15
25-34	38	25	47	16	17	15	20	50	10
35-44	26	33	43	1	17	15	19	56	8
45-54	27	28	38	3	28	19	10	59	4
55-64	19	34	32	2	33	15	9	69	5
65 lat i więcej	21	47	30	0	29	19	11	64	4
Miejsce zamieszkania									
Wieś	29	38	35	8	20	12	17	56	6
Miasto do 20 tys.	29	33	27	8	26	20	17	59	8
20-100 tys.	30	34	36	13	27	18	18	56	9
101-500 tys.	22	25	38	15	25	21	19	60	9
501 tys.i więcej mieszk.	38	27	31	11	25	25	18	50	7
Wykształcenie									
Podstawowe	23	45	28	4	21	8	15	61	5
Zasadnicze zawodowe	36	37	38	8	22	9	19	60	10
Średnie	30	25	34	15	25	27	21	51	7
Wyższe	26	14	44	18	33	33	14	51	9
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier.,inteligencja	35	16	53	10	30	26	15	42	8
Prac.umysł.niż.szczebla	29	22	32	12	27	30	12	57	8
Pracownicy fiz.- umysł.	38	28	39	19	20	20	27	46	15
Robotnicy wykwalifikowani	45	41	40	8	12	8	26	57	9
Robotnicy niewykwalifik.	28	36	37	21	21	17	27	56	13
Rolnicy	28	37	44	8	21	4	13	56	2
Pracujący na własny rach.	10	14	35	15	19	5	7	38	4
Bierni zawodowo									
Rencisci	22	36	26	1	24	14	14	63	6
Emeryci	20	41	32	1	34	19	11	67	4
Uczniowie i studenci	45	22	13	53	25	24	41	30	15
Bezrobotni	34	38	28	13	18	17	17	64	7
Gospodynie domowe i inni	22	27	47	7	20	12	20	51	5
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	33	18	46	9	23	28	17	51	7
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	44	34	36	18	25	22	29	52	12
sekt. pryw. poza rolnict.	32	30	35	15	19	11	21	50	10
prywatnym gosp. rolnym	32	39	44	9	21	4	15	55	0
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	23	40	36	5	20	14	23	56	11
301-500	24	30	38	14	25	21	22	63	10
501-900	29	39	29	6	24	20	15	59	6
901-1200	23	25	35	6	36	23	18	67	6
Powyżej 1200 zł	36	19	39	17	32	24	20	52	8
Ocena własnych war. mater.									
Złe	27	34	27	8	21	17	15	56	6
Średnie	29	33	38	8	26	16	17	59	6
Dobre	31	31	36	18	24	20	22	53	10
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	15	34	41	4	28	20	17	66	8
Raz w tygodniu	28	30	38	9	27	17	16	55	6
1-2 razy w miesiącu	32	35	33	12	23	16	15	56	3
Kilka razy w roku	37	34	30	14	20	15	24	58	10
W ogóle nie uczestniczy	30	36	23	17	17	22	22	52	13
Poglądy polityczne									
Lewica	28	34	27	18	29	20	21	59	11
Centrum	32	31	33	13	17	18	22	56	10
Prawica	31	31	42	8	30	21	15	57	6
Trudno powiedzieć	25	37	30	7	22	11	15	55	5

(continued)

Tabela 5 (cd.). Co Pan(i) najczęściej robi w wolne soboty i niedziele, jeśli Pan(i) nie pracuje zarobkowo?
 10 - Zapraszam krewnych, znajomych, przyjaciół lub idę w odwiedziny; 11 - Korzystam z ciekawych imprez: idę do kina, teatru, na koncert, wystawę itp.; 12 - Chodzę na zawody sportowe; 13 - Chodzę na spacer; 14 - Wyjeżdżam na wycieczki za miasto; 15 - Pracuję na działce, w ogrodzie; 16 - Wykonuję zaległe prace w domu; 17 - Wykonuję naprawy, remonty w domu; 18 - Zajmuję się samochodem

(%)

	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Liczba osób Ogółem	26	5	4	30	11	17	20	6	5
Płeć Mężczyźni Kobiety	20 31	7 4	9 1	26 33	13 10	17 18	16 23	11 1	10 0
Wiek 18-24 lat 25-34 35-44 45-54 55-64 65 lat i więcej	23 35 33 26 23 15	15 8 2 4 1 1	7 6 5 3 5 1	28 31 29 33 31 25	13 20 15 7 9 6	6 15 17 24 20 18	14 28 28 25 16 8	2 6 8 6 6 5	5 5 5 8 5 2
Miejsce zamieszkania Wieś Miasto do 20 tys. 20-100 tys. 101-500 tys. 501 tys. i więcej mieszk.	26 19 26 30 25	2 4 6 9 9	4 6 6 4 1	19 35 34 39 36	5 14 17 15 13	20 20 17 14 13	19 26 17 16 24	6 4 7 5 7	5 2 4 9 4
Wykształcenie Podstawowe Zasadnicze zawodowe Średnie Wyższe	19 27 29 33	1 5 9 7	2 4 5 7	25 27 35 32	7 10 15 19	19 16 17 16	16 16 25 22	4 6 6 9	5 6 4 4
Grupa społ.-zaw. pracujący Kadra kier., inteligencja Prac. umysł. niż. szczebla Pracownicy fiz. - umysł. Robotnicy wykwalifikowani Robotnicy niewykwalifik. Rolnicy Pracujący na własny rach.	25 31 32 24 41 24 42	12 8 7 5 2 8 16	13 2 4 6 15 6 0	31 36 26 27 24 14 20	19 17 14 8 14 2 16	20 21 14 20 13 11 22	27 44 21 33 9 23 15	5 5 6 14 4 6 3	5 4 8 5 3 11 6
Bierni zawodowo Renciści Emeryci Uczniowie i studenci Bezrobotni Gospodynie domowe i inni	17 21 24 28 26	1 2 18 3 3	1 1 9 4 5	33 30 32 32 37	9 7 15 13 15	11 21 0 18 23	11 10 11 18 25	3 6 2 6 2	5 3 4 6 3
Pracuje w: inst. państw., publicznej spółce właścicieli prywatnych i państwa sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	31 22 34 26	11 6 8 9	7 7 6 4	31 24 29 16	16 5 17 3	20 28 16 12	31 23 28 22	9 7 6 5	4 5 7 10
Dochody na jedną osobę Do 300 zł 301-500 501-900 901-1200 Powyżej 1200 zł	28 22 24 27 34	1 2 5 8 8	5 2 5 6 5	37 31 32 31 31	6 11 13 17 20	12 19 20 19 19	23 22 21 14 26	3 6 6 7 10	9 1 6 3 5
Ocena własnych war. mater. Złe Średnie Dobre	24 24 30	2 5 9	2 4 7	32 28 29	8 10 17	15 21 15	20 22 16	7 6 3	5 7 3
Udział w prakt. religijnych Kilka razy w tygodniu Raz w tygodniu 1-2 razy w miesiącu Kilka razy w roku W ogóle nie uczestniczy	36 23 28 29 22	1 5 6 8 5	2 4 6 6 4	29 29 40 25 26	6 12 14 14 7	13 20 16 15 15	16 21 13 27 17	4 5 6 8 5	1 5 5 5 7
Poglądy polityczne Lewica Centrum Prawica Trudno powiedzieć	27 27 28 21	11 6 6 2	7 4 6 2	25 35 32 24	9 17 9 9	19 16 19 15	19 22 21 17	5 6 6 5	6 5 6 3

(continued)

Tabela 5 (cd.). Co Pan(i) najczęściej robi w wolne soboty i niedziele, jeśli Pan(i) nie pracuje zarobkowo?
 19 - Gram w gry komputerowe, spędzam czas w sieci internetowej; 20 - Uczę się, doskonalam swoje kwalifikacje zawodowe; 21 - Chodzę do kościoła, modlę się; 22 - Poświęcam czas na moje ulubione zajęcia, hobby (inne niż konkretnie wymienione w karcie); 23 - Robię to co zawsze, sobota i niedziela nie różni się od innych dni; 24 - Robię coś innego

	(%)						
	19	20	21	22	23	24	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	6	3	21	10	11	4	949
Płeć							
Mężczyźni	8	2	15	11	10	6	448
Kobiety	4	4	25	10	11	2	501
Wiek							
18-24 lat	16	11	11	16	7	4	147
25-34	7	3	14	8	8	4	166
35-44	6	3	20	9	9	6	138
45-54	4	2	20	13	10	3	200
55-64	2	1	30	13	8	4	125
65 lat i więcej	0	0	30	4	21	4	172
Miejsce zamieszkania							
Wieś	5	2	24	8	13	5	353
Miasto do 20 tys.	1	3	23	5	9	5	127
20-100 tys.	8	4	20	12	8	3	187
101-500 tys.	8	4	20	12	8	1	169
501 tys.i więcej mieszk.	9	4	11	16	14	6	113
Wykształcenie							
Podstawowe	3	1	28	6	19	4	282
Zasadnicze zawodowe	3	0	19	9	11	4	243
Średnie	9	5	17	14	6	5	324
Wysze	9	10	17	14	6	1	100
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	7	14	13	16	3	4	57
Prac.umysł.niż.szczebła	8	7	15	12	4	5	83
Pracownicy fiz.- umysł.	9	1	13	12	7	4	87
Robotnicy wykwalifikowani	7	1	20	6	2	2	84
Robotnicy niewykwalifik.	8	0	11	13	8	2	41
Rolnicy	4	0	32	7	21	5	50
Pracujący na własny rach.	8	0	10	19	16	10	28
Bierni zawodowo							
Renciści	4	1	24	11	16	7	101
Emeryci	0	0	33	6	16	4	206
Uczniowie i studenci	20	21	18	22	2	5	45
Bezrobotni	6	0	12	12	13	3	111
Gospodynie domowe i inni	5	4	21	7	13	0	56
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	4	8	17	14	5	2	128
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	11	2	9	8	6	4	64
sekt. pryw. poza rolnict.	9	3	15	11	4	5	191
prywatnym gosp. rolnym	4	0	33	8	22	6	45
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	3	2	21	11	10	4	109
301-500	8	6	18	13	9	4	130
501-900	6	3	18	12	11	3	234
901-1200	5	1	29	13	9	7	82
Powyżej 1200 zł	5	3	14	8	6	6	65
Ocena własnych war. mater.							
Złe	4	4	17	11	13	3	266
Średnie	5	2	23	10	13	4	414
Dobre	9	4	21	11	5	4	268
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	1	2	48	2	11	5	85
Raz w tygodniu	5	4	31	10	9	4	456
1-2 razy w miesiącu	7	2	6	12	15	3	144
Kilka razy w roku	7	3	3	14	9	4	152
W ogóle nie uczestniczy	10	3	0	13	14	2	112
Poglądy polityczne							
Lewica	10	4	13	16	12	6	124
Centrum	5	2	11	13	11	3	271
Prawica	7	5	27	9	7	4	299
Trudno powiedzieć	3	1	28	6	15	4	254

Tabela 6. Co Pan(i) najbardziej chciał(a)by robić w wolne soboty i niedziele, jeśli Pan(i) nie pracuje zarobkowo?
 1 - Wypać się; 2 - Posiedzieć, poleżeć, odpocząć; 3 - Porozmawiać z dziećmi, małżonkiem, rodziną - zająć się życiem rodzinnym; 4 - Pójść do kawiarni, restauracji, pubu, na dyskotekę; 5 - Poczytać gazety, tygodniki; 6 - Czytać książki; 7 - Słuchać muzyki z radia, kaset, płyt; 8 - Oglądać TV; 9 - Oglądać filmy z kaset wideo lub płyt DVD

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Liczba osób Ogółem	19	28	24	21	13	13	9	27	7
Płeć Mężczyźni Kobiety	20 18	28 27	21 27	20 21	12 14	8 17	9 9	30 24	8 6
Wiek 18-24 lat 25-34 35-44 45-54 55-64 65 lat i więcej	24 28 23 17 10 12	26 24 33 22 30 32	8 22 34 27 23 30	40 33 21 19 8 3	6 8 13 15 19 18	9 15 15 13 14 11	20 8 10 6 7 6	15 20 21 30 35 39	19 5 5 4 5 4
Miejsce zamieszkania Wieś Miasto do 20 tys. 20-100 tys. 101-500 tys. 501 tys.i więcej mieszk.	20 13 20 17 21	29 30 30 26 18	27 25 27 17 21	23 18 21 18 23	11 17 16 12 12	9 15 13 17 16	7 18 11 5 10	31 29 25 26 17	5 7 6 9 13
Wykształcenie Podstawowe Zasadnicze zawodowe Średnie Wyższe	16 21 21 16	32 27 25 26	28 24 20 23	12 26 26 17	13 11 13 18	6 8 17 29	10 10 9 9	37 25 21 22	7 7 7 9
Grupa społ.-zaw. pracujący Kadra kier., inteligencja Prac.umysł.niż.szczebła Pracownicy fiz.- umysł. Robotnicy wykwalifikowani Robotnicy niewykwalifik. Rolnicy Pracujący na własny rach.	16 25 30 33 13 23 13	27 26 24 33 15 42 17	35 14 21 29 22 26 21	19 23 31 19 31 27 22	20 12 10 4 11 20 11	29 29 8 11 9 7 12	6 8 13 4 12 5 12	13 20 14 21 21 38 18	12 5 8 5 6 5 10
Bierni zawodowo Renciści Emeryci Uczniowie i studenci Bezrobotni Gospodynie domowe i inni	14 10 19 14 24	24 31 18 31 22	25 29 5 21 29	17 7 39 27 28	14 20 6 12 5	6 12 5 13 9	9 8 21 13 5	30 37 10 38 24	3 4 29 10 0
Pracuje w: inst. państw., publicznej spółce właścicieli prywatnych i państwa sekt. pryw. poza rolnictw. prywatnym gosp. rolnym	24 21 26 24	22 22 27 45	26 17 25 27	21 31 23 28	15 8 9 22	22 9 16 8	12 9 7 5	16 11 21 37	8 8 5 6
Dochody na jedną osobę Do 300 zł 301-500 501-900 901-1200 Powyżej 1200 zł	21 14 18 16 21	29 27 27 29 19	31 27 23 24 24	23 29 18 14 19	10 14 14 19 15	9 14 12 18 19	11 10 9 6 7	27 23 29 23 23	10 7 5 2 9
Ocena własnych war. mater. Złe Średnie Dobre	18 21 16	27 27 30	22 24 26	23 21 19	11 16 12	11 13 14	13 7 10	28 29 22	6 4 13
Udział w prakt. religijnych Kilka razy w tygodniu Raz w tygodniu 1-2 razy w miesiącu Kilka razy w roku W ogóle nie uczestniczy	10 19 24 16 22	26 29 33 22 25	26 27 28 22 11	4 20 26 27 24	17 14 9 15 10	16 14 12 8 12	10 10 7 13 5	28 26 31 24 25	5 5 7 13 10
Poglądy polityczne Lewica Centrum Prawica Trudno powiedzieć	18 19 20 18	22 26 29 30	16 25 26 24	18 24 21 18	16 11 14 13	20 11 14 9	14 10 8 7	27 23 29 28	11 9 6 4

(continued)

Tabela 6 (cd.). Co Pan(i) najbardziej chciał(a)by robić w wolne soboty i niedziele, jeśli Pan(i) nie pracuje zarobkowo?
 10 - Zaprosić krewnych, znajomych, przyjaciół lub pójść w odwiedziny; 11 - Korzystać z ciekawych imprez: pójść do kina, teatru, na koncert, wystawę itp.; 12 - Chodzić na zawody sportowe; 13 - Iść na spacer;
 14 - Wyjechać na wycieczkę za miasto; 15 - Popracować na działce, w ogrodzie; 16 - Wykonać zaległe prace w domu; 17 - Wykonać naprawy, remonty w domu; 18 - Zająć się samochodem

(%)

	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Liczba osób Ogółem	31	29	9	21	34	11	7	5	4
Płeć Mężczyźni Kobiety	28 33	24 34	14 4	20 21	33 34	10 11	7 7	8 3	8 0
Wiek 18-24 lat 25-34 35-44 45-54 55-64 65 lat i więcej	28 28 33 32 32 32	44 37 34 31 20 11	15 11 12 7 4 4	17 21 17 22 22 25	32 46 31 37 40 18	4 5 11 15 13 14	10 11 6 6 8 4	7 9 6 5 4 1	8 4 5 2 5 1
Miejsce zamieszkania Wieś Miasto do 20 tys. 20-100 tys. 101-500 tys. 501 tys.i więcej mieszk.	28 27 34 32 37	27 23 30 37 32	9 7 8 11 8	16 28 22 22 21	18 33 42 47 50	7 14 13 9 15	8 7 3 7 11	5 5 5 7 5	2 3 6 7 2
Wykształcenie Podstawowe Zasadnicze zawodowe Średnie Wyższe	30 27 34 31	15 30 37 42	5 11 10 11	22 21 19 21	25 38 36 42	8 12 13 9	5 7 10 6	3 8 5 6	4 5 4 3
Grupa społ.-zaw. pracujący Kadra kier.,inteligencja Prac.umysł.niż.szczebla Pracownicy fiz.- umysł. Robotnicy wykwalifikowani Robotnicy niewykwalifik. Rolnicy Pracujący na własny rach.	35 29 35 34 16 20 20	36 38 38 36 27 24 22	12 13 10 11 4 13 8	21 24 18 19 23 6 15	36 36 40 31 52 16 33	8 17 6 12 8 4 10	8 12 7 10 11 8 6	5 2 8 14 16 6 3	5 8 4 5 13 3 0
Bierni zawodowo Renciści Emeryci Uczniowie i studenci Bezrobotni Gospodynie domowe i inni	28 37 38 27 25	26 14 45 34 36	10 3 15 8 10	27 23 25 23 13	30 30 29 37 40	13 13 6 13 5	4 4 7 7 7	3 2 6 4 5	2 2 7 5 0
Pracuje w: inst. państw., publicznej spółce właścicieli prywatnych i państwa sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	33 29 29 17	37 42 30 27	10 18 11 14	23 16 21 5	39 40 35 17	11 10 10 2	11 9 9 8	6 13 9 6	5 10 5 3
Dochody na jedną osobę Do 300 zł 301-500 501-900 901-1200 Powyżej 1200 zł	35 33 29 37 37	33 37 29 30 35	8 10 8 10 12	28 24 20 14 18	31 35 45 37 39	9 13 13 14 13	6 4 7 5 7	9 6 6 9 9	5 3 5 4 3
Ocena własnych war. mater. Złe Średnie Dobre	33 29 32	30 28 31	7 8 12	21 19 23	36 34 32	9 13 9	5 8 7	3 6 7	4 4 4
Udział w prakt. religijnych Kilka razy w tygodniu Raz w tygodniu 1-2 razy w miesiącu Kilka razy w roku W ogóle nie uczestniczy	34 31 34 25 31	25 30 28 32 28	6 9 10 9 9	25 17 26 24 20	30 31 37 37 39	8 11 11 10 14	4 7 9 9 5	2 5 8 8 4	4 3 4 2 9
Poglądy polityczne Lewica Centrum Prawica Trudno powiedzieć	31 29 32 31	30 36 31 19	14 9 10 4	16 22 21 21	31 44 34 25	15 8 12 9	9 10 7 3	5 6 6 3	6 4 5 2

(continued)

Tabela 6 (cd.). Co Pan(i) najbardziej chciał(a)by robić w wolne soboty i niedziele, jeśli Pan(i) nie pracuje zarobkowo? 19 - Grać w gry komputerowe, spędzać czas w sieci internetowej; 20 - Uczyć się, doskonalić swoje kwalifikacje zawodowe; 21 - Chodzić do kościoła, modlić się; 22 - Poświęcać czas na moje ulubione zajęcia, hobby (inne niż konkretnie wymienione w karcie); 23 - Robić to co zawsze, żeby sobota i niedziela nie różniły się od innych dni; 24 - Robić coś innego

(%)

	19	20	21	22	23	24	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	4	7	10	21	8	5	945
Płeć							
Mężczyźni	5	6	8	22	9	7	445
Kobiety	3	8	12	21	7	3	500
Wiek							
18-24 lat	11	14	3	25	6	3	147
25-34	4	13	5	26	5	6	166
35-44	4	7	5	27	4	6	138
45-54	3	6	11	21	8	9	198
55-64	2	3	13	19	7	3	125
65 lat i więcej	0	0	22	11	16	3	171
Miejsce zamieszkania							
Wieś	4	6	12	17	9	6	352
Miasto do 20 tys.	3	8	11	24	7	4	124
20-100 tys.	6	8	10	23	8	5	187
101-500 tys.	1	8	8	24	7	5	169
501 tys.i więcej mieszk.	6	7	5	25	6	4	113
Wykształcenie							
Podstawowe	2	3	15	15	16	5	280
Zasadnicze zawodowe	2	5	9	19	5	5	242
Średnie	7	11	8	26	4	6	323
Wyższe	4	14	6	29	4	5	100
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	2	16	5	33	2	4	57
Prac.umysł.niż.szczebła	4	15	7	34	3	8	83
Pracownicy fiz.- umysł.	6	17	8	26	7	7	86
Robotnicy wykwalifikowani	6	6	7	21	3	9	84
Robotnicy niewykwalifik.	0	14	2	25	8	0	41
Rolnicy	2	2	10	11	10	3	50
Pracujący na własny rach.	6	0	0	28	8	12	28
Bierni zawodowo							
Renciści	3	3	12	13	11	8	100
Emeryci	0	1	21	15	11	2	205
Uczniowie i studenci	15	12	8	24	5	2	45
Bezrobotni	5	6	5	22	8	8	110
Gospodynie domowe i inni	5	8	9	22	13	0	56
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	2	16	10	28	3	6	128
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	6	11	4	36	9	7	64
sekt. pryw. poza rolnict.	6	9	3	26	5	8	191
prywatnym gosp. rolnym	2	2	8	13	11	4	45
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	1	6	6	23	7	7	108
301-500	7	11	10	25	6	7	129
501-900	4	6	10	18	8	3	233
901-1200	2	9	14	28	10	11	82
Powyżej 1200 zł	3	9	5	29	3	5	65
Ocena własnych war. mater.							
Złe	3	8	6	20	9	4	264
Średnie	4	5	12	22	9	6	413
Dobre	5	10	12	22	4	6	267
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	2	5	33	13	12	4	85
Raz w tygodniu	5	8	12	22	7	4	453
1-2 razy w miesiącu	1	8	5	26	7	4	144
Kilka razy w roku	5	9	3	21	9	9	151
W ogóle nie uczestniczy	4	5	2	19	7	7	111
Poglądy polityczne							
Lewica	4	9	6	31	8	5	124
Centrum	4	9	7	23	7	7	271
Prawica	4	9	12	22	5	4	298
Trudno powiedzieć	3	2	12	15	11	5	251